

**Język prawny
w świetle analizy językoznawczej**

Romana Łapa

**Język prawny
w świetle analizy językoznawczej**

Wybrane zagadnienia składniowe

Poznań 2015

Projekt okładki:
Wydawnictwo Rys

Recenzent:
Dr hab. Małgorzata Gębka-Wolak

Copyright by:
Romana Łapa and Wydawnictwo Rys

Wydanie I, Poznań 2015

ISBN 978-83-63664-82-4

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dopiewo
tel. 600 44 55 80
e-mail: rysstudio@o2.pl
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Objaśnienie skrótów.....	9
Wstęp	11
1. Przedmiot rozważań.....	11
2. Założenia metodologiczne, siatka pojęciowa.....	20
3. Źródła	25
4. Układ pracy	27
I. Stan badań nad językiem prawnym	29
1. Wprowadzenie	29
2. Stan badań nad językiem prawnym.....	30
2.1. Prawoznawstwo.....	30
2.2. Językoznawstwo	35
3. Status języka prawnego.....	45
3.1. Prawoznawstwo.....	45
3.2. Językoznawstwo	51
4. Podsumowanie	57
II. Modalność w języku prawnym	59
1. Modalność w językoznawstwie i prawoznawstwie.....	59
1.1. Definicje modalności.....	59
1.2. Typy wykładników modalnych	62
1.3. Pochodna sytuacja prawna, złożona kwalifikacja normatywna ...	65
1.4. Kategoria modalna w ustawach prawnych – założenia badawcze.....	67
2. Prawa uczestnika sytuacji prawnej.....	71
2.1. Uczestnik sytuacji prawnej w pozycji podmiotu	71
2.2. Uczestnik sytuacji prawnej w pozycji dopełnienia	83
3. Obowiązki uczestnika sytuacji prawnej.....	84
3.1. Uczestnik sytuacji prawnej w pozycji podmiotu	84
3.2. Nieujawnienie uczestnika sytuacji prawnej	92
4. Podsumowanie	93
III. Konwersywne znaczenia gramatyczne. ‘Dominujący’ i ‘podporządkowany’	101
1. Wprowadzenie.....	101
2. Powierzchniowa realizacja konwersu. Znaczenie gramatyczne ‘dominujący’.....	104

2.1.	'Dominujący' w zdaniu normatywnym.....	104
2.1.1.	'Dominujący' w pozycji podmiotu	104
2.1.2.	'Dominujący' w pozycji dopełnienia lub przydawki	130
2.1.3.	Implikacja znaczenia 'podporządkowany'. Nieujawnienie znaczenia 'podporządkowany'	136
2.2.	'Dominujący' w grupie imiennej.....	143
2.2.1.	'Dominujący' w członie konstytutywnym.....	143
2.2.2.	'Dominujący' w określeniu imiesłowu biernego	147
2.2.3.	Nieujawnienie znaczenia 'podporządkowany'	151
3.	Powierzchniowa realizacja konwersu. Znaczenie gramatyczne 'podporządkowany'	152
3.1.	'Podporządkowany' w zdaniu normatywnym.....	153
3.1.1.	'Podporządkowany' w pozycji podmiotu	153
3.1.2.	'Podporządkowany' w pozycji dopełnienia.....	159
3.1.3.	Implikacja znaczenia 'dominujący'. Nieujawnienie znaczenia 'dominujący'	180
3.2.	'Podporządkowany' w grupie imiennej.....	185
3.2.1.	'Podporządkowany' w członie konstytutywnym	185
3.2.2.	'Podporządkowany' w określeniu imiesłowu lub składniku zdania względnego	189
3.2.3.	Implikacja lub nieujawnienie znaczenia 'dominujący'.....	193
4.	Podsumowanie	199
IV. Konwersywne znaczenia gramatyczne. 'Dawca' i 'biorca'.....		207
1.	Wprowadzenie.....	207
2.	Powierzchniowa realizacja konwersu. Znaczenie gramatyczne 'dawca' ..	208
2.1.	'Dawca' w zdaniu normatywnym	209
2.1.1.	'Dawca' w pozycji podmiotu	209
2.1.2.	'Dawca' w pozycji dopełnienia lub przydawki.....	230
2.1.3.	Implikacja znaczenia 'dawca'. Nieujawnienie znaczenia 'biorca'	234
2.2.	'Dawca' w grupie imiennej	240
2.2.1.	'Dawca' w członie konstytutywnym.....	240
2.2.2.	'Dawca' w składniku zdania względnego.....	241
2.2.3.	Nieujawnienie znaczenia 'biorca'. Implikacja znaczenia 'dawca'	243
3.	Powierzchniowa realizacja konwersu. Znaczenie gramatyczne 'biorca' ..	248
3.1.	'Biorca' w zdaniu normatywnym.....	249
3.1.1.	'Biorca' w pozycji podmiotu	249
3.1.2.	'Biorca' w pozycji dopełnienia lub przydawki.....	254

3.1.3. Nieujawnienie znaczenia 'dawca'.....	270
3. 2. 'Biorca' w grupie imiennej.....	273
3.2.1. 'Biorca' w członie konstytutywnym.....	273
3.2.2. 'Biorca' w składniku zdania względnego.....	275
3.2.3. Implikacja lub nieujawnienie znaczenia 'dawca'.....	275
4. Podsumowanie.....	280
Zakończenie.....	287
Wykaz aktów normatywnych.....	303
Bibliografia.....	305
Summary.....	325